

Leeftijdsverificatie op sociale media platforms = onzin

Steeds meer overheden pleiten voor leeftijdsverificatie op sociale media platforms, omdat zij verwachten dat dit jongeren beter beschermt tegen schadelijke online risico's. Landen zoals Australië en Frankrijk hebben al leeftijdsgrenzen ingevoerd, vanuit de overtuiging dat sociale media verslaving onder jongeren een groeiend maatschappelijk probleem vormt. In Frankrijk geldt sinds 2024 een minimumleeftijd van 15 jaar, tenzij ouders expliciet toestemming geven.

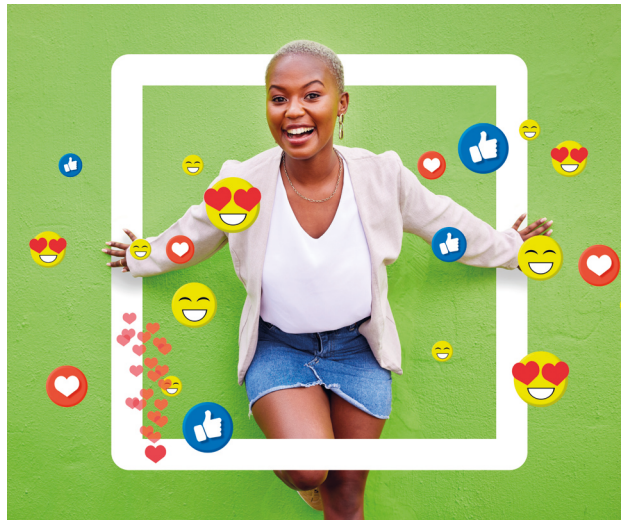
Binnen de Europese Unie onderzoeken verschillende lidstaten of een minimumleeftijd van 15 of 16 jaar moet worden ingevoerd. Nederland pleit in Brussel voor een Europese minimumleeftijd van 15 jaar, zolang platforms volgens de overheid "onvoldoende veilig" zijn voor minderjarigen. De Europese Commissie verwijst daarbij naar risico's zoals privacy schendingen, algoritmische beïnvloeding en ongepaste content.

De zorgen richten zich vooral op de aard van de inhoud op sociale media. Platforms bevatten regelmatig geweld, pornografie, extremistische boodschappen en andere schadelijke content. Uit het EU Kids Online onderzoek (2020) blijkt dat ongeveer 30% van Europese kinderen tussen 9 en 16 jaar ooit online ongepaste beelden hebben gezien. Beleidsmakers stellen dat leeftijdsverificatie moet voorkomen dat jonge kinderen hiermee in aanraking komen.

Tegelijkertijd is er een hele generatie – grofweg de jongeren geboren na 1995 – opgegroeid met een ongefilterd internet en vrije toegang tot sociale media. Ook mijn eigen kinderen kregen rond hun tiende een mobiele telefoon met wifi internet, zodat zij thuis, onder toezicht van hun ouders, het online domein konden verkennen.

Natuurlijk kwamen ook zij soms onbedoeld terecht op websites met naaktbeelden of ongepaste teksten of beelden. Dat is een logisch gevolg van een open internet. Als ouders spraken we daarover: uitleggen wat ze zagen, duiden waarom het niet passend was en duidelijke grenzen stellen. Dat is opvoeden. Daarnaast beperkten we bewust de tijd die onze kinderen online doorbrachten of deelnamen aan online games. Niet om het internet te verbieden, maar om hen te begeleiden in verantwoord digitaal gedrag.

Onderzoek van onder meer het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), het Pew Research Center en EU Kids Online laat zien dat de generatie na 1995 in grote meerderheid normaal functioneert: ze volgen onderwijs, werken, onderhouden sociale contacten en gebruiken sociale media zonder structurele problemen.

- Het SCP concludeert dat jongeren "digitaal vaardig en sociaal actief" zijn.
- Pew Research (2023) toont dat 85% van jongeren sociale media gebruikt zonder tekenen van verslaving.
- EU Kids Online vindt dat slechts ongeveer 5–8% van jongeren problematisch gebruik vertoont — vergelijkbaar met andere vormen van mediagebruik zoals gamen of televisie.

Het idee dat een hele generatie "ontwricht" zou zijn door sociale media wordt door deze data niet ondersteund. De meerderheid gebruikt sociale platforms op een gezonde manier en ontwikkelt geen blijvende negatieve gedragsveranderingen.

Mijn eigen ervaring sluit daarbij aan: met begeleiding, gesprekken en duidelijke grenzen leerden mijn kinderen omgaan met online prikkels. Dat is een normaal onderdeel van opvoeden, niet van risicobeheersing door de overheid.

Daarom voelt een algemeen social mediaverbod of strikte leeftijdsverificatie voor alle jongeren disproportioneel. De praktijk laat zien dat miljoenen jongeren prima functioneren in een digitale wereld. Het bewijs dat een hele generatie hierdoor schade oploopt, ontbreekt — en het bewijs dat zij er juist goed mee om kunnen gaan, is overal zichtbaar.

Groeten Ronald